

Nyårsnatt

Det var årets sista dag. Snön låg djup på

vägar och stigar. En liten pojke som hette

Hans var ute och gick. Han hade de nya stö-

larna på sig, en grå viltvårja och en röd topp-

lva. På ryggen hade han en liten ryggsäck,

och i den hade hans mor lagt ner en julkaka

och ett secumjäll för trettiondagen. Hon

hade inte heller sparat på förmången, för

Hans var ute i ett ärende – han skulle till

mostrar och mormor. Han fick inte glömma

att hälsa till dem, tacka för senast och önska

dem ett innerligt gott och välsignat nytt

år. Hans skulde göra det.

Middagstiden är kort. Det låg snö i

luffen, och snart började snöflingorna falla

stilla och tätt ut motnär. När Hans hade gått

ett stycke kom han på att det fanns en gen-

väg genom skogen. Den vek han av på.

Snögräns ökade för varje sekund, och snart

började det mörkna mellan träden. Innan

Hans visste ordet av blev det mörkt. Stigen

gick inte att se – det var som att ta sig fram

på bottnen av en säck.

Hade han bara haft tändstickor på sig

skulle han ha tänd ljuset för trettiondagen,

och då kunde han kanske ha hittat sina spår

och följt dem. Som det nu var visste han inte

annan råd än att sätta sig under ett träd och

vänta tills stjärnorna eller kanske månen

kom fram.

Hur länge han satt så vet bara natten och

mörkret. Han var på väg att somna då han

ryckte till när han fick syn på ett ljus som inte

var långt borta. Han reste sig och gick mot

ljuset, och en kort stund senare fick han se

en eld som brann så att han aldrig sett något

liknande. Runt elden satt tolv män i långa

klappar. Stilla och allvarliga satt de där, nä-

stan som tolv kungar, och stirrade in i elden.

Några av dem hade kronor av is och kortar,

andra hade kranst av gröna kristar, blom-

av dem höll en stav i handen – det var nog

han som skötte elden. Aningen vred den

äldre saken på huvudet.

– Kanter du oss frågade han.

– Det kan nog handa, svarade Hans, för

han anade att detta var årets tolv månader.

Den äldre, som höll stavarna, var nog Decem-

ber. Därför hade han en så mörk kappa.

– Tala då, sa han som skötte elden. Hans

svarede som hans morfar lät honom:

Januär i såväl
Förnuken klare
kommer på stave
i mars blir det to
kong lador med fö
Med det och med sill
fläs april.
i maj börjar gälen gåla
och då kommer alla och svala.
Juni till dansen
med midsommarkransen.
Juli har stå
så långa som all
Det finns gott om bär
när augusti är här
September – ditt är
böljer från stavar.
Oktober kommer med frosten
som bryr med posten.
November ger regn
på böcker och hägn.
Decembers advent
har juljulen tänd.

Den gamle med stavens nickade.

– Känner du oss så känner vi dig, sa han.

I rätt tid har du kommit. För i natt, när året

slutar, kan vi behöva ett handtag. Ser du

elden, hur liden den har blivit? Se upp nu när

jag ger staven till bror Januari. Då ska du

sitta in under hans kappa. Därmed kommer

du där du får se nyåret komma ner från

stjärnorna. Skynda dig fram med trettiondags-

ljuset och låt elden brinna, för snart slöcknar

den gamla elden.

I samma stund som December hade talat

började det eka i luffen som av mörka

klackor. Klingan rycktes komma ifrån när-

heten och långt bortifrån och rycktes gå över

alla hand och riken i hela världen. December

reste sig, lyfte staven och sa med hög röst:

Nu bröder allra staven bort,
all midsommarkrans över jord,
och allt det fr som under snön sover,
välkommer Gud som i det höga bor.

I samma stund smet Hans in under kappan på

Januari. Den la sig över honom som en stor,

vit rok. Men så började stjärnorna tändas,

från varje stjärna utgick en stråle, och på varje

stråle kom en liten stjärnpojke till jorden.

I händerna höll de små lampor. Snart myllade

de det och flammade och flammade, vart han

de vände sig.

– Här kommer vi med det nya året, sa de.

Och samerlingen – när Hans skulle se efter

hade alla frön och groddar börjat röra på sig,

och överallt kikade små ansikten fram. Det var

som våren i jorden och allerna från

stjärnorna höll gästbjud med varandra. Hans

blev så förundrad att han nästan glömde sitt

ärende. Men så fick han se att trettiondags-

ljuset redan brann. En av de små allerna nä-

stade det. Med handen för lägen så att vinden

inte skulle blåsa ut den snög han sig fram un-

der den vita kappan. Det var nu bara glöd kvar

av tolvånderstaket. I samma stund trädde

December över staven till Januari. Och nu tog

Januari det ljus som Hans sträckt fram, satte

det bland glöden och sa:

Det gamla året gått till jorda,
vi tackar Gud för att det går,
Gud vilsege ut det och låt den brinna,
Gud vilsege också vår nyårsnatt.

Prägligt började elden brinna klart. Ljuset blev

så starkt att Hans var tvungen att hålla händerna

för ögonen.

När han åter tittade fram var hallet och de

tolv midsommarkrans borta. Men det var klart i luf-

ten, och över trädtopparna stod månen full

och rund. Hans började gå igen. Nu, i majljo-

set, var det lätt att följa spåren genom snön.

Och där – alldeles framför näsan på honom

låg midsommarkrans hans. I mörkret hade han

gott förhållande.

– Gott nytt år, hälsade Hans då han blev

över tröskeln till den varma stigen. Då blev de

förundrade, de som var inne, och gladdes. För

nu hade morfar klät på sig för att ge sig ut och

leta efter Hans. Mormor hade varit mjukt med

söcker i väntande på spisen. Men Hans var så

trött att han nästan inte kunde svälja. Därför

fick han för att lägga sig en stund, sa mormor –

hon menade att han skulle kropa i säng.

– Jag tror nog att julkäsen är bäl. Men trettion-

dagsljuset är jag inte säker på. För med det

har jag tänd eld på tolvånderstaket, sa Hans.

Och därför somnade han.